

Bemærkninger til lovforslaget

Ifølge lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre er skolevæsenet principielt at betragte som et færøsk sær-anliggende, således at det færøske hjemmestyre kan bestemme, at det — straks eller senere — skal overgå til hjemmestyret med den følge, at dette da overtager de dermed forbundne udgifter. På tilsvarende måde vil hjemmestyret være forpligtet til at overtage skolevæsenet, når det ønskes af rigsmyndighederne.

Da lagtinget har vedtaget ikke at lade skolevæsenet — bortset fra den færøske folkehøjskole og navigationsskolen — overgå til hjemmestyret, og da ønske herom heller ikke er fremsat af rigsmyndighederne, er skolevæsenet, bortset fra de forannævnte to undtagelser, indtil videre et fællesanliggende under rigsmyndighederne.

Under de forhandlinger, der i sommeren 1948 førtes mellem repræsentanter for regeringen og Færøernes nye landsstyre bl. a. angående det færøske skolevæsen, blev det fra færøsk side fremhævet som overordentlig vigtigt, at der hurtigst muligt fandt en revision sted af lønnings- og pensionsbestemmelserne for lærere og lærerinder i folkeskolen på Færøerne, herunder en nyordning med hensyn til fordelingen af udgiften mellem staten og Færøerne.

I overensstemmelse hermed og med en fra landsstyret senere modtagne skriftlig henvendelse har undervisningsministeriet udarbejdet foranstående lovforslag.

Lovforslaget med bemærkninger har med undervisningsministeriets skrivelse af 3. november 1948 (bilag 1) været tilsendt det færøske hjemmestyre til betænkning, og under 2. marts 1949 har Færøernes lagting meddelt, at forslaget er vedtaget i uforandret skikkelse af et flertal i lagtinget (bilag 2 med underbilag).

De nugældende bestemmelser angående folkeskolens lønningsforhold findes i lov nr. 118 af 15. marts 1939 om ændringer i lov nr. 268 af 12. juni 1922, jfr. lovbekendtgørelse nr. 251 af 13. juli 1939.

Herefter lønnes folkeskolens lærerpersonale på følgende måde:

<i>I Thorshavn:</i>	lønsats
Overlæreren	4 000—5 500 kr.
Lærere og lærerinder	2 300—3 800 -

<i>Udenfor Thorshavn:</i>	lønsats
Førstelærere og enelærere	1 600—3 100 kr.
Andenlærere	1 400—2 900 -
Bi- og pogeskolelærere	800—1 400 -

Vandrelærere lønnes med et honorar af 1 200 kr., stigende til et samlet honorar af ialt 2 200 kr.

Der er i loven tillagt undervisningsministeren bemyndigelse til efter indstilling af kommunalbestyrelsen at bestemme, at andenlærere eller nogle af disse lønnes som første- og enelærere, ligesom undervisningsministeren efter indstilling af de stedlige skolemyndigheder i det hele kan godkende højere — og eventuelt lavere — begyndelseslønninger.

Foruden grundløn og eventuelt alderstillæg tilkommer der lærerpersonalet reguleringstillæg i overensstemmelse med de i lov om statens tjenestemænd herom fastsatte regler.

Der er endvidere tillagt overlæreren i Thorshavn samt de ved folkeskolerne udenfor Thorshavn fastansatte lærere og lærerinder fribolig, vandrelærerne frit logi.

Ifølge loven fordeles udgifterne på følgende måde:

I Thorshavn:

- Staten betaler*
 - $\frac{1}{3}$ af grundlønnen og
 - samtlig tillæg (alderstillæg og reguleringstillæg).
- Amtsfonden betaler*
 $\frac{1}{2}$ af grundlønnen.
- Thorshavn kommune betaler*
 - $\frac{1}{6}$ af grundlønnen, samt
 - stiller fribolig til rådighed for overlæreren.

Udenfor Thorshavn:

- Staten betaler*
 - $\frac{1}{2}$ af grundlønnen og
 - samtlig tillæg (alderstillæg og reguleringstillæg).
- Amtsfonden betaler*
 $\frac{1}{2}$ af grundlønnen.
- Kommunerne*

stiller fribolig til rådighed.

Som en midlertidig ordning er der fra 1. april 1946 at regne til ovennævnte lønninger lagt det ved lov om statens tjenestemænd